

MELDCODE HUISELIJK GEWELD → STAPPENPLAN CHOLLY

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting meldcode huiselijk geweld	p.2
2. Meldcode i.r.t. andere ongewenste situaties t.a.v. cliënt (illustratie)	p.2
3. Introductie	p.3
3.1. Meldcode & Cholly	
3.2. Doel en gebruik meldcode	
4. Stappenplan (korte versie)	p.4
4.1. wat gebeurt er na de melding?	
5. Stappenplan (uitgebreide versie)	p.5
BIJLAGE A bij stap 3 in stappenplan	p.8
BIJLAGE B bij stap 5 in stappenplan	p.9

BIJLAGEN ter info en verdieping:

I. Begrippen en definities	p.11
II. Afwegingskader	p.12
III. Signalenlijst	p.13
IV. Privacy cliënt versus beroepsgeheim	p.15
V. Relevante adressen politie, Veilig Thuis, bereikbaarheid directie Cholly	p.16
VI. Dierenmishandeling (signaal voor)	p.17

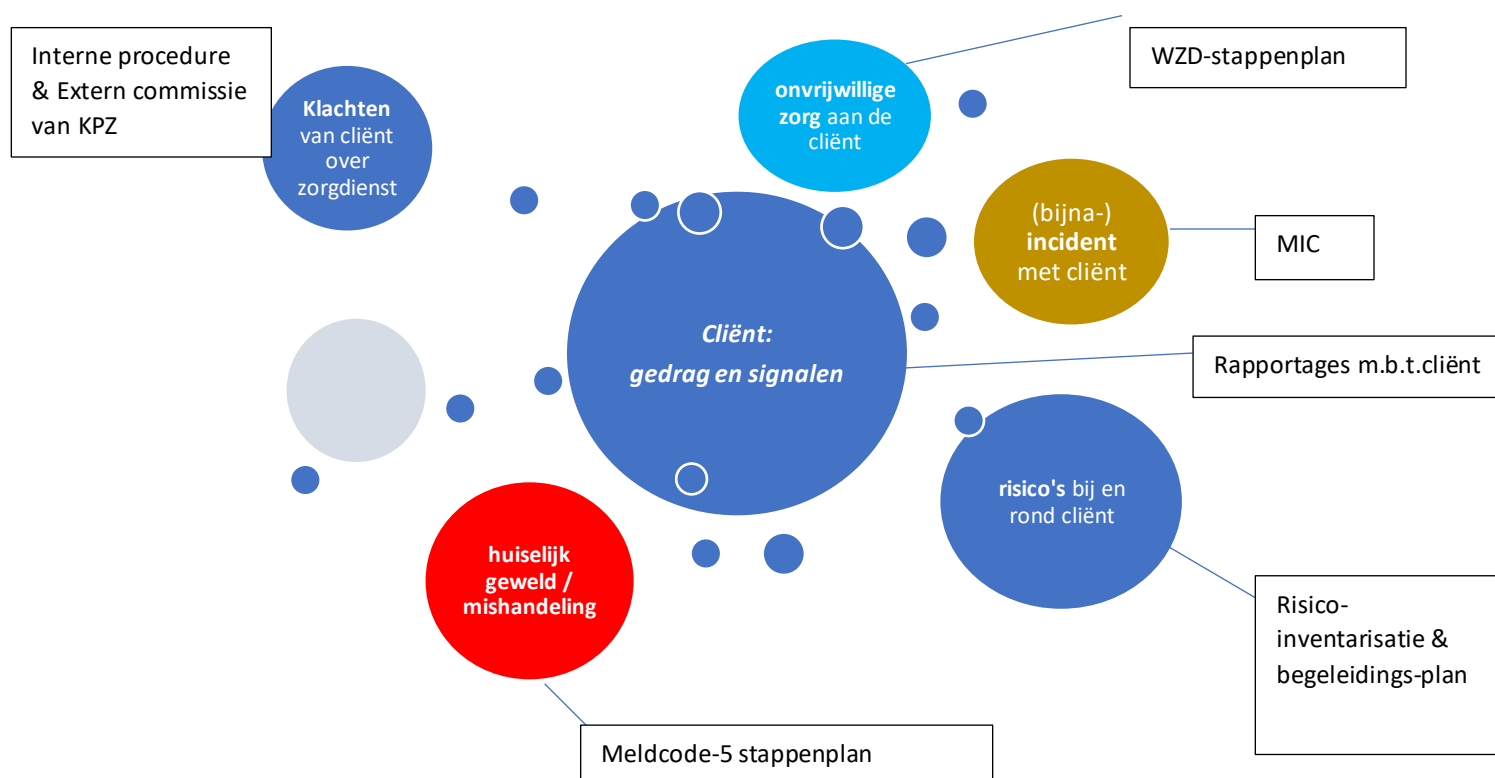
MELDCODE HUISELIJK GEWELD → STAPPENPLAN CHOLLY

1. SAMENVATTING

Als je een vermoeden hebt dat er sprake is van huiselijke geweld of kinder- of oudermishandeling in woning van jouw cliënt (bij je cliënt zelf of bij een gezinslid), gebruik en volg dan het 5 stappenplan van de meldcode. Aan de hand van die 5 stappen bepaal jij als zorgprofessional of je melding moet doen bij Veilig Thuis en of er voldoende hulp ingezet kan worden. Jouw cliënt kan hierbij slachtoffer, getuige of pleger van huiselijk geweld zijn. Dat vermoeden komt meestal voort uit (non-verbale) signalen die jij in de begeleiding opvangt. Denk bijvoorbeeld bij het slachtoffer zijn aan: herhaalde verwondingen, blauwe plekken, ontwrichtingen, slaapstoornissen, schrikachtig gedrag, onduidelijke hulpvragen of verslavingen.

De definitieve melding bij Veilig Thuis (stap 5) gebeurt door jou i.s.m. Mattijs Broeders.

2. MELDCODE I.R.T. OVERIGE ONGEWENSTE SITUATIES T.A.V. CLIËNT

3. INTRODUCTIE.

Sinds 2013 is de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht. Die wet houdt in dat alle organisaties die werken met kinderen en volwassenen een meldcode moeten hebben en medewerkers in staat moeten stellen daarmee te werken. Het doel van de meldcode is professionals te helpen eerder en beter te handelen als zij vermoeden dat een gezinslid (Cliënt of inwonende gezinslid of partner) thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt.

- Heb jij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling? Gebruik het 5 stappenplan van de meldcode Huiselijk geweld en kinder- of oudermishandeling.
- Organisaties zijn verplicht een meldcode te hebben, professionals zijn verplicht te handelen volgens de stappen van de meldcode, maar het doorlopen ervan hóeft niet te leiden tot een melding. Er is een meldrecht geen meldplicht. *M.u.v. de situatie dat de mishandeling gebeurd door een zorgprofessional, dan geldt er wèl een meldplicht.*
- professionals hebben het récht mishandeling melden bij Veilig Thuis. Ook als gezinsleden/ cliënt daar geen toestemming voor geven.
- Bemerk je een acute of structurele onveiligheid voor de cliënt? Dan moet je die **altijd melden** bij Veilig Thuis.

3.1. Meldcode en Cholly:

De overheid heeft het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld. Sectoren en branches hebben dit voorbeeld vertaald naar hun achterban. Vervolgens hebben instellingen en organisaties dit weer vertaald naar hun werkpraktijk. Hierna beschrijven wij (Cholly) wie welke stappen zet bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Mattijs Broeders, directeur, heeft de taak van aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld binnen Cholly. Hji zal een definitieve melding bij VeiligThuis of anders doen i.sm. jou.

N.B.: Elke meldcode van een willekeurige zorginstelling omvat dezelfde 5 stappen zoals opgenomen in het basismodel. Dat vergemakkelijkt de samenwerking tussen professionals en organisaties.

3.2. Doel en gebruik van meldcode

Omgaan met (vermoeden van) kindermishandeling, ouderenmishandeling en huiselijk geweld vraagt om zorgvuldig handelen. Cholly heeft deze meldcode vastgesteld, zodat de begeleiders die voor Cholly werken, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kinder- of oudermishandeling. De Meldcode is een praktisch stappenplan, waarin in 5 stappen beschreven wordt hoe te handelen bij signalen. Je start met het stappenplan op moment dat er door jou een signaal van huiselijk geweld of mishandeling geconstateerd is en omschrijft de handelingen, die nodig zijn. Probeer de toestemming van de cliënt te krijgen indien je tot melding bij Veilig Thuis of elders besluit. Wil de cliënt dit niet en wordt de situatie door jou als acuut of structureel onveilig of zelfs gevaarlijk beoordeeld, dat kun en mag je ook zonder toestemming die melding maken.

Doel van de meldcode: duidelijkheid scheppen over de te zetten stappen en daarmee medewerkers ondersteunen.

N.B. Geen enkele (meld)code of instrument kan alle geweld voorkomen. Uiteindelijk maakt niet de code, maar jij als zorgprofessional het verschil. Zie de meldcode als een protocol. Betrokken zorgverleners kunnen uiteindelijk zelf afwegen of ze zelf hulp gaan bieden of gaan melden.

4. STAPPENPLAN CHOLLY (KORTE VERSIE)

STAP 1: Breng signalen in kaart

Breng signalen in kaart die je zorg bevestigen of ontcrachten. Leg signalen en vervolgstappen objectief en feitelijk vast in *een document* in het dossier. (voer indien nodig de kindcheck¹ uit).

STAP 2: Collegiale consultatie en zo nodig advies vragen aan Veilig Thuis

Overleg met een deskundige collega om signalen te duiden. Raadpleeg zo nodig Veilig Thuis of een forensisch arts. Neem bij eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of vrouwenbesnijdenis direct contact op met Veilig Thuis.

STAP 3: Gesprek met de cliënt (+ evt. met vertegenwoordiger van cliënt)

Bespreek je zorgen zo snel mogelijk met de cliënt en indien zinvol met de ouders of vertegenwoordiger van de cliënt erbij. Alleen als jouw veiligheid of die van cliënt (of het kind of ouder) in gevaar kan komen door een gesprek kan hiervan worden afgezien.

STAP 4: Weeg de aard en ernst van het huiselijk geweld

Maak een inschatting van de aard en de ernst van de situatie op basis van signalen, het overleg met een collega en het gesprek met cliënt (en evt. vertegenwoordiger). Vraag bij twijfel advies aan Veilig Thuis. Bij een reële kans op schade: melden i.s.m. Mattijs Broeders.

STAP 5: Beslissen: Is melden nodig? Is hulpverlening nodig?

Als je de cliënt (of het kind) voldoende kunt beschermen, bied of organiseer je de noodzakelijke hulp. Als de situatie acuut of structureel onveilig is, doe je een melding bij Veilig Thuis i.s.m. Mattijs Broeders (aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld). En je beslist samen met cliënt en Mattijs welke hulp je zèlf kunt organiseren.

4.1. Wat gebeurt er na de melding?

- Veilig Thuis doet na een melding onderzoek naar de signalen. Dit wil zeggen dat de medewerkers van Veilig Thuis in gesprek gaan met de cliënt en professionals die met de cliënt te maken hebben. Op basis van de resultaten van dit onderzoek besluit men wat er moet gebeuren. Vaak zal vrijwillige hulp in gang worden gezet, maar Veilig Thuis kan ook beslissen om een melding te doen bij de Raad voor de Kinderbescherming en/of om aangifte van mishandeling te doen bij de politie.
- Veilig Thuis zal na een melding contact zoeken met de cliënt om te beoordelen welke hulp noodzakelijk is, om vervolgens deze hulp voor het slachtoffer en de pleger (in het kader van Wet tijdelijk huisverbod) te organiseren en hen daarvoor zo nodig te motiveren.
- Veilig Thuis houdt melders op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

¹ kindcheck wil zeggen dat medewerkers die met volwassen cliënten werken in sommige gevallen moeten nagaan of de volwassen cliënt kinderen heeft die van zijn zorg afhankelijk zijn.

- Veilig Thuis heeft als beleid is dat een melder anoniem kan blijven. Heeft de melder echter een hulpverlenersrelatie met de één van de betrokkenen dan is dit niet mogelijk. Dan is de naam van de melder bekend. (als begeleider bij Cholly val je onder die relatiedefinitie)

5. STAPPENPLAN HUISELIJK GEWELD (uitgebreid)

	Begeleider	Acties	Tips/advies
Stap 1: In kaart brengen van signalen	<p>Je hebt een vermoeden van huiselijk geweld of kinder- of ouderenmishandeling. Dat vermoeden is ontstaan omdat jou bepaalde zaken opvallen, zoals gedragsveranderingen of uitspraken van een (relatie van) cliënt.</p> <p>Doel van stap 1: verzamelen van alle signalen waardoor je duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.</p>	<p>Verstandig om te observeren en alle relevante gegevens vast te leggen in het dossier van de cliënt. Breng signalen die het vermoeden bevestigen, alsook signalen die het vermoeden ontkrachten in kaart.</p> <p>Leg vast: de contacten over de signalen (=met wie je erover spreekt); de stappen die je zet en de genomen besluiten.</p> <p>Beschrijf zo feitelijk mogelijk. Is wat je noteert een veronderstelling, een hypothese of informatie van een andere persoon of is het door jou waargenomen situatie of gedrag?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sta open voor signalen, - Zet aanwijzingen die het vermoeden onderbouwen op een rij, - Maak een kleine inventarisatie over de huidige hulpverlening, - Hoe is de situatie? Wat is er aan de hand? - Beoordeel de situatie, schat het acute risico in, - Stel vragen, uit je bezorgdheid bij de cliënt (gebruik het woord geweld of mishandeling (nog) niet)
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig advies vragen aan Veilig Thuis	<p>Je overlegt altijd met een deskundige collega alvorens je verder handelt. Zo nodig vraag je ook advies aan Veilig Thuis.</p> <p>Noodsituatie? Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld, dat jouw cliënt, of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kun je meteen advies vragen aan Veilig Thuis en een melding maken.</p>	<p>Consulteer een collega of een directielid. Misschien kun je de cliënt -anoniem- bespreken in een multidisciplinair overleg (MDO) binnen Cholly of met een extern deskundige erbij.</p> <p>Wil jij je signaal en zorgen bespreken niet-anoniem met een extern deskundige, dan heb je schriftelijke toestemming van de cliënt nodig.</p> <p>Je probeert de cliënt nú alvast te betrekken. Dat vergroot de kans dat de cliënt gemotiveerd wordt om hulp te aanvaarden.</p>	<p><i>Bij iedere stap van de meldcode geldt dat er altijd contact op kan worden genomen met Veilig Thuis.</i></p> <p>Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme cliëntgegevens. Voor een adviesgesprek heeft de medewerker zijn/haar beroepsgeheim dus niet te verbreken.</p> <p>Telefoon en adressen in bijlage V.</p>
Stap 3: Gesprek met de cliënt (+ evt. met vertegenwoordiger van cliënt)	<p>Je bespreekt de signalen met de cliënt. Vaak is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen.</p> <p>Doel van stap 3: gesprek aangaan met de cliënt om de zorgen te verduidelijken, te ontkrachten of bekrachtigd te krijgen.</p>	<p>Je bereidt het gesprek voor en stelt jezelf hierbij de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is een goede veilige plek/ tijd om af te spreken? • Wat zijn de risico's? (voor mijzelf en cliënt) • Waar ga ik zitten in de kamer waar ik afspreek? • Hoe reageer ik als men (cliënt) boos wordt? <p>In het gesprek met de cliënt gaat het er om dat jij:</p>	<p>Als je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de cliënt, dan kun je een deskundige collega en/of Veilig Thuis raadplegen.</p> <p>Tips voor jou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kom snel ter zake

		<ul style="list-style-type: none"> • het doel van het gesprek uitlegt; • de signalen, (= feiten die jij hebt vastgesteld en jouw observaties) bespreekt; • de cliënt uitnodigt om daarop te reageren. <p>Na deze reactie van cliënt kom jij tot een interpretatie van wat gezegd, gehoord en in reactie daarop verteld is</p> <p>Nodig cliënt uit tot geven van haar of zijn mening Herkent zij/hij de situatie? Vanzelfsprekend leg je het gesprek vast.</p> <p><i>Als de cliënt de zorgen herkent kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen!</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • deel waarnemingen (feiten!) en zorgen (oprechte interesse) • benoem wat je ziet en vraag door • vraag door : hoe is dit voor jou? Hoe wil je dat het zou moeten zijn? • heb een open/ respectvolle/ begripvolle houding • kies geen partij/ vel geen oordeel • hou rekening met gevoel/ gedrag (doe niets achter de rug van cliënt om) • blijf werken aan een vertrouwensrelatie • rond zorgvuldig af. Noteer afspraken. <p>Let op lichaamstaal en wees geduldig, - Check of er andere hulpverleners komen en wat zij weten en/of vermoeden.</p>
<p><i>Er zijn drie verschillende situaties op einde van stap 3 mogelijk;</i> <i>Situatie A: Er is geen sprake van mishandeling of de twijfel over mishandeling blijft bestaan.</i> <i>Situatie B: Er is sprake van mishandeling, maar de betrokkenen willen geen hulp.</i> <i>Situatie C: Er is sprake van mishandeling en betrokkenen willen hulp.</i></p> <p>Zie BIJLAGE A: voor uitleg en concrete acties (omwille van de leesbaarheid)</p>			
<p>Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld</p>	<p>Op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de cliënt maak je een inschatting van risico en de mate van ernst.</p> <p>Doel van stap 4: inschatten van het risico op huiselijk geweld/mishandeling en de aard en ernst daarvan.</p> <p>Meld acute en structurele onveiligheid altijd bij Veilig Thuis!</p>	<p><u>Risico's taxeren a.v.:</u></p> <p>1^e is er een <i>acute dreiging</i> waarbij de veiligheid van het slachtoffer niet gegarandeerd kan worden? 2^e Is <i>veiligheid in het geding</i>: hoe gewelddadig is het? Moet het geweld direct stoppen? 3e. wat is <i>de ernst van de gevolgen</i>; hoelang speelt dit al? 4^e . <i>Isolement</i>: kan de situatie m.b.v. direct betrokkenen worden doorbroken? 5^e . <i>Inschatting verdere hulpverlening</i>: welke hulpverlening kan relatief eenvoudig worden</p>	<p>Vraag waar nodig advies bij Veilig Thuis Gebruik het <u>afwegingskader</u>: BIJLAGE II.</p>

		ingezet, zijn er indicaties dat de betrokkene(n) er voor open staan?	
Stap 5: Beslissen: is hulp nodig? Is melden nodig?	<p>Je komt tot een besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelf hulp bieden of - hulp organiseren of - een melding doen . <p>Doel van stap 5 : de hulp organiseren en (doen) uitvoeren Zie hieronder BIJLAGE B (omwille van de leesbaarheid aparte pagina)</p> <p>Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het belangrijk opnieuw contact op te nemen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding te doen.</p>	<p>Gebruik hier nu het afwegingskader (BIJLAGE II)</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om dreiging af te wenden? b) Kan ik deze hulp samen met de betrokkenen bieden of organiseren? c) Leidt deze hulp tot structurele veiligheid? <p>Is het antwoord op deze vragen "Nee": doe melding bij Veilig Thuis i.s.m. de Directeur/aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld</p> <p>Stap 5A : zelf hulp bieden of hulp organiseren of stap 5B: melden is noodzakelijk en nodig Zie BIJLAGE B hierna</p>	<p>Lees de toelichting in BIJLAGE B</p> <p>Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien je onvoldoende verbetering of verslechtering ziet.</p> <p>Directeur Cholly is aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld (takenpakket)</p> <p>Het is van belang te monitoren of de cliënt hulp krijgt!</p>

BIJLAGE A bij STAP 3, STAPPENPLAN:

Er zijn drie verschillende situaties op einde van stap drie mogelijk:

Situatie A: Er is geen sprake van mishandeling of: de twijfel over mishandeling blijft bestaan

- ✓ Schakel, indien noodzakelijk, andere hulp in. Blijf alert. Consulteer een begeleider die ook deze (jouw) cliënt kent.
- ✓ Bij twijfel: ga door met verzamelen van informatie en observeren. Overleg met Directie, benoem je twijfels en waarop je die baseert. Vraag iemand (begeleider) om mee te observeren. Herhaal (delen uit) het onderzoek. Overweeg of een MIC (incident) invullen waardevol kan zijn als feitelijk verslag.

Situatie B: Er is sprake van mishandeling, maar de betrokkenen willen geen hulp

- ✓ Mishandelde ouderen bijvoorbeeld zijn vaak afhankelijk van de pleger. Dat maakt aanpak lastig.
- ✓ Blijf, indien mogelijk, contact houden. Geef de cliënt een telefoonnummer dat (dag en nacht) bereikbaar is (overleg met Directeur/aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld over welk nummer dat is).
- ✓ Zorg voor een vangnet. Informeer de (huis)arts van de cliënt zodat deze ook alert is.
- ✓ Meld (uw vermoeden van) mishandeling bij de Inspectie IGJ (bij jongeren)/VeiligThuis.
- ✓ Soms kan een tijdelijk huisverbod worden ingevoerd. (binnen Cholly niet echt van toepassing gelet op doelgroep)

Situatie C: Er is sprake van mishandeling en betrokkenen willen hulp

- ✓ De omstandigheden die kunnen leiden tot mishandeling van een slachtoffer zijn zeer uiteenlopend. De hulp die nodig is om de omstandigheden te verbeteren dus ook.
- ✓ Afhankelijk van de situatie, de vorm van mishandeling en de ernst van de situatie wordt hulp ingeschakeld. Inventariseer de mogelijkheden.
- ✓ De mishandeling wordt gemeld bij de Inspectie/Veilig Thuis en de directie van Cholly die de coördinatie van de verder te nemen stappen op zich neemt (als casemanager). Goede verwijzing is het meest essentiële element bij ondersteuning van het slachtoffer.
- ✓ Met het slachtoffer (en pleger) wordt besproken welke soort hulp nodig is.
- ✓ Soms is de situatie zodanig verstoord dat een (veilige) omgeving in een speciaal daarvoor toegeruste voorziening voor een cliënt de enige (tijdelijke) oplossing is om ernstige mishandeling te voorkomen en om over een lange termijnoplossing na te denken.
- ✓ Een goede infrastructuur, samenwerking en coördinatie van verschillende hulpverlenende organisaties is noodzakelijk om juiste hulp te kunnen bieden.

BIJLAGE B Stap 5, STAPPENPLAN:

STAP 5a: Zelf hulp bieden of organiseren (en volgen!)

- ✓ Als begeleider beoordeel jij zèlf kort, gelet op je competenties, je verantwoordelijkheden en je professionele grenzen, of jij (evt. samen met collega's in Cholly) in voldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren.
- ✓ Zo niet, dan dien jij (begeleider) de noodzakelijke hulp te organiseren door betrokkene(n) door te verwijzen naar passende hulp. Als begeleider dien je dan te monitoren of de cliënt de hulp krijgt.
- ✓ Als er signalen zijn dat het huiselijk geweld niet stopt, of opnieuw begint, dan informeer jij de Directeur /aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld hierover. Deze zal in overleg met jou (begeleider) alsnog de melding doen bij Veilig Thuis.

STAP 5b: Melden is noodzaak en nodig (bespreken met de cliënt)

- ✓ Indien jij als begeleider van mening bent dat jij samen met Cholly (collega's en werkwijze) niét in staat bent om de cliënt voldoende te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld, dan informeer jij de Directeur/aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld hierover.
- ✓ In overleg met jou als betrokken begeleider doet de Directeur/aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld een melding zodat de signalen nader kunnen worden onderzocht en acties in gang kunnen worden gezet die de cliënt (en diens evt. gezinsleden) voldoende beschermen.

Taak van directeur/aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld:

- meldt het vermoeden bij Veilig Thuis (bij voorkeur i.s.m. betrokken begeleider);
- sluit bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geeft duidelijk aan indien de informatie die gemeld wordt (ook van anderen afkomstig is);
- overlegt bij de melding met Veilig Thuis wat hij na de melding, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kan doen om de cliënt (en diens evt. gezinsleden) tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

- **Bespreek de melding vooraf met de cliënt.** (de aandachtsfunctionaris voert dit gesprek samen met de betrokkenbegeleider)

In gesprek met cliënt over het aanstaand melden:

1^e uitleggen waarom de organisatie van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.

2^e de cliënt uitdrukkelijk om een reactie vragen.

3^e Overleggen, in geval van bezwaren van de cliënt, op welke wijze jij tegemoet kunt komen aan deze bezwaren en legt dit in het document vast.

4^e Is dat niet mogelijk, weeg je als begeleiding de bezwaren af tegen de noodzaak om de cliënt (of diens gezinslid) te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling en bespreekt dit met de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld. Begeleider en aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld betrekken in hun afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de cliënt of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.

5^e Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld/directeur doet een melding indien naar zijn oordeel de bescherming van de cliënt of diens gezinslid de doorslag moet geven.

Nazorg en evaluatie:

Of de oplossing direct of op korte termijn, via Cholly of via VeiligThuis plaatsvindt: het is belangrijk om 'de casus' in de gaten te houden. De Aandachtsfunctionaris spreekt enige keren met de betrokken begeleider af hoe het gaat, heeft ook een gesprek evt. met de cliënt en begeleider samen.

Wanneer 'de casus gesloten wordt', dit laten weten aan betrokken hulpverleners, zoals bijvoorbeeld de behandelend arts. Maak duidelijk dat begeleider of andere hulpverlener weer contact moeten nemen als het opnieuw mis dreigt te gaan.

De informatie en tekstdelen in de bijlages hierna komen uit: ©Thuismetzorg 2018 en uit ©ZorgvoorKennis 2014 en uit de <https://www.augeo.nl>

BIJLAGE I. DEFINITIES EN BEGRIPPEN

- Huiselijk geweld: hieronder wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Ouderenmishandeling: hieronder wordt verstaan: het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt, dan wel vermoedelijk lijden zal, en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.
- Kindermishandeling: hieronder wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Getuige zijn van partnergeweld wordt ok als kindermishandeling beschouwd.
- Acute onveiligheid: een persoon is dan in direct fysiek gevaar en diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd. Hij of zij heeft per direct bescherming nodig.
- Structurele onveiligheid: er is dan sprake van een herhalen of een voortduren van de onveilige situaties of van geweld.

- Als door de signalen een vermoeden ontstaat van een ernstig misdrijf is het verstandig om de te zetten stappen, al dan niet via Veilig Thuis, af te stemmen met de interventies van de politie. Gesprekken met slachtoffer en getuige kunnen het leveren van bewijs in de strafzaak namelijk belemmeren.
- Bij vermoedens van (dreigende) vrouwelijke genitale verminking of eengerelateerd geweld zal doorgaans een beroep moeten worden gedaan op specifieke expertise.
- Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht (zorgprofessional), meld de signalen dan bij de directie, conform de interne richtlijnen. **In dat geval zal de Directie de acties in het stappenplan overnemen, vanwege de impact en relaties.**
- De cliënt kan het slachtoffer zijn van kindermishandeling, ouderenmishandeling of huiselijk geweld, maar kan ook als vermoedelijk pleger of getuige bij de kindermishandeling of het huiselijk geweld betrokken zijn.
- Meer? Bijvoorbeeld: <https://www.augeo.nl/nl-nl/actueel/hoe-ga-ik-het-gesprek-aan/>

BIJLAGE II. AFWEGINGSKADER HUISELIJK GEWELD & MISHANDELING

1

Meldrecht is bij wet vastgelegd: In de Wet Meldcode is een meldrecht voor huiselijk geweld opgenomen. Een meldrecht houdt in dat professionals met een beroepsgeheim (vermoedens van) huiselijk geweld mogen melden bij Veilig thuis. Ook zonder toestemming van de betrokkenen.

Kindcheck: zijn er kinderen in huis aanwezig? Zijn kinderen betrokken of (mede) slachtoffer of getuige van het huiselijk geweld?

BIJLAGE III. SIGNALENLIJST

Signalen van huiselijk geweld

Verschillende soorten letsel en/of gedrag kunnen een gevolg zijn van huiselijk geweld. Voor iedereen die beroepsmatig te maken kan krijgen met huiselijk geweld, is het belangrijk om dergelijke signalen serieus te nemen. Ook als een cliënt of patiënt er niet over praat, kunnen er alarmbellen gaan rinkelen.

1. Lichamelijke signalen

- herhaalde verwondingen: blauwe plekken, snij-, bijt- of hoofdwonden, kneuzingen, fracturen (met name neus, pijpbeenderen, ribben)
- ontwrichtingen (met name kaak en schouder)
- brandwonden
- verlies van tanden
- schedelletsel en genitale beschadigingen

Vermoed je op basis van uiterlijke signalen dat er sprake is van huiselijk geweld? Bekijk de cliënt dan goed en documenteer dit. Deze informatie kan een slachtoffer later helpen bij het doen van aangifte. Neem de volgende informatie op:

- Ziet het letsel er gebruikelijk uit?
- Wanneer is het letsel opgelopen?
- Klopt het uiterlijk van de verwondingen met de opgegeven ouderdom?
- Welke verklaring wordt voor het letsel gegeven?
- Klopt die verklaring met de aard en plaats van de verwondingen?

2. Signalen op psychosomatisch/psychiatrisch gebied

- depressiviteit
- trillen
- vaak hoofdpijn of maagpijn
- vermoeidheid
- angst
- slaapstoornissen
- hyperventilatie, hartkloppingen

3. Gedragmatige signalen

- een onderdanige houding
- onzekerheid, een negatief zelfbeeld
- onduidelijke hulpvragen
- schrikachtig
- vrouwen die altijd worden vergezeld door hun partner, en/of consulten op het laatste moment afzeggen
- praten in termen van 'ik mag niet van mijn man'
- relatie- en seksuele problemen
- verslavingen
- moeite met oogcontact

- afspraken steeds uitstellen
- onderdrukken van emoties, moeite met huilen
- afgeven van tegenstrijdige boodschappen
- niet over eigen geld (mogen) beschikken
- sociaal isolement, weinig contacten buitenshuis
- schuldgevoelens

4. Signalen bij kinderen

- heel stil of juist heel druk zijn
- geen vriendjes hebben
- leer- en concentratieproblemen op school
- lichamelijke klachten
- Letsel, zoals verwondingen of kneuzingen
- Onderdanig, angstig, agressief of afgestompt gedrag
- Ontoereikende huisvesting
- Dun, uitgedroogd, afwezigheid van voedsel/drinken
- Gedrag van de eigenaar
- Omgang met het dier door de eigenaar

Zie ook:

- <https://signalenkaart.nl>
- Meer specifieke informatie is te verkrijgen via de aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld

BIJLAGE IV. PRIVACY CLIËNT vs. BEROEPSGEHEIM

“Algemene zwijgplicht/ beroepsgeheim

Iedere beroepskracht die individuele cliënten hulp, zorg, steun of een andere vorm van begeleiding biedt heeft een beroepsgeheim. Deze zwijgplicht, zoals het beroepsgeheim ook wel wordt genoemd, verplicht de beroepskracht om, kort gezegd, geen informatie over de cliënt aan derden te verstrekken, tenzij de cliënt hem daarvoor toestemming heeft gegeven.

Doel van het beroepsgeheim is de drempel voor de toegang tot de hulpverlening zo laag mogelijk te maken en de cliënt het vertrouwen te geven dat hij vrijuit kan spreken. Al met al is de omgang met het beroepsgeheim een vorm van evenwichtskunst: geheimhouding waar mogelijk, zorgvuldige doorbreking van het geheim waar nodig. De zwijgplicht geldt bijvoorbeeld voor maatschappelijk werkers, intern begeleiders, ouderenwerkers en medisch hulpverleners. Het beroepsgeheim geldt ook voor begeleiders en hulpverleners van de reclassering en van justitiële inrichtingen, al maakt het gedwongen kader van het strafrecht in sommige gevallen een zekere inbreuk op de zwijgplicht.

specifieke zwijgplicht

Een aantal beroepsgroepen kent een specifieke zwijgplicht die is geregeld in een ‘eigen’ wet. Dit geldt bijvoorbeeld voor medisch hulpverleners, zoals artsen en verpleegkundigen. (...)

Paradox van de geheimhoudingsplicht

(...) De zwijgplicht is hét instrument bij uitstek om er voor te zorgen dat mensen naar de beroepskracht (begeleiding in Cholly-red.) toe komen en ook bereid zijn om open over hun zorgen te spreken. Ze mogen er immers op vertrouwen dat hun verhaal niet zomaar elders terecht komt. Maar een te rigide omgang met het beroepsgeheim kan tot gevolg hebben dat een cliënt die dringend hulp nodig heeft juist niet geholpen wordt omdat de beroepskracht meent dat hij vanwege zijn beroepsgeheim niet in mag grijpen. Al met al is de omgang met het beroepsgeheim een vorm van evenwichtskunst: *geheimhouding waar mogelijk, zorgvuldige doorbreking van het geheim waar nodig*. Het basismodel meldcode voorziet via het meldrecht voor professionals in een handreiking voor zover het gaat om signalen van huiselijk geweld. “

Met of zonder toestemming

“Bij het verstrekken van gegevens van een cliënt aan een ander, dus ook bij het doen van een melding aan Veilig Thuis of aangifte bij politie of melding bij Inspectie (-red.) , geldt als hoofdregel dat de beroepskracht (begeleider Cholly -red.) zich inspant om toestemming voor die melding of aangifte te krijgen. Het basismodel schetst daarvoor de werkwijze. (...)”

*Geeft de cliënt zijn toestemming, dan kan een melding worden gedaan. Weigert de cliënt toestemming te geven, dan kan begeleider i.s.m. aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld bij Cholly zonder toestemming toch melding maken **indien** er sprake is van een acute of structurele onveiligheid voor de cliënt, van de begeleider of die van anderen. Zie het zo: dat je in dit geval jouw cliënt alleen nog kunt helpen door te spreken (te melden) om je cliënt verder te kunnen helpen. Bij twijfel over dit dilemma: praat met een collega of met directielid of een extern deskundige.*

BIJLAGE V. belangrijke telefoonnummers en adressen ,

Organisatie : Veilig thuis (24 uur bereikbaar)

Telefoonnummer : 0800 2000

Website voor meer informatie: www.vooreenveiligthuis.nl

Organisatie : Politie (bij noodsituaties)

Alarmnummer : 112

Organisatie : Politie (voor alles wat 'zonder zwaailicht' kan en voor informatie en advies)

Algemeen nummer : 0900 8844

Organisatie : Red een dier (24 uur bereikbaar)

Telefoonnummer : 144

Website voor meer informatie: www.144redeendier.nl

Persoonlijke Gegevens cliënt:

via beveiligd Chollyportaal, mits je bevoegde toegang hebt.

Anders via Directie info (huisarts e.d. opvragen)

Meer informatie via de websites:

- www.meldcode.nl
- www.informatiehuiselijkgeweld.nl
- www.huiselijkgeweld.nl
 - www.augeo.nl
- www.kadera.nl
- www.signalenkaarten.nl
- www.nji.nl (Nederlands Jeugdinstituut). In het dossier Kindermishandeling op deze site zijn signalenlijsten te vinden.

Meer specifieke informatie of gegevens van instanties: te verkrijgen via de directie, Mattijs Broeders.

[Bereikbaarheid directie Cholly / Aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld](#)

Telefoonnummer 08.00 – 20.00 u:

Telefoonnummer 20.00 – 08.00 u:

BIJLAGE VI. Dierenmishandeling (signaal voor)

Toelichting: overgenomen tekstdeel uit Thuismetzorg Zaanstreek, bijlage in hun meldcode huiselijk geweld

“De relatie tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld zal worden meegenomen in de landelijke voorlichtingscampagne over huiselijk geweld. Vanuit de overheid zal onderzocht worden of de meldcode huiselijk geweld uitgebreid kan worden met een meldcode dierenmishandeling. Geweld in huiselijk kring gaat vaak samen met de mishandeling van huisdieren.

De aanwezigheid van mishandelde dieren is soms een signaal van geweld tussen gezinsleden en, andersom, kan geweld in huiselijke kring ook betekenen dat er huisdieren worden mishandeld. Het wordt belangrijk gevonden om de bewustwording en de deskundigheid hierover bij betrokken professionals te vergroten en er voor te zorgen dat hieraan op de website ‘Een veilig thuis, daar maak je je toch sterk voor’ in 2015 aandacht wordt besteed..

(...) THUIS met zorg Zaanstreek onderschrijft dat er aandacht voor dierenmishandeling nodig is en wil haar medewerkers hier op wijzen en in scholen. Bij de zorg voor onze cliënten komen wij ook tegen dat cliënten met huisdieren op enig moment soms niet meer in staat zijn goed voor deze dieren te zorgen door hun aandoening. Daarom kiest THUIS met zorg Zaanstreek er voor ook aandacht te hebben voor signalen die wijzen op dierenmishandeling/dierenleed en dit te melden bij de aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld. Hierbij zullen de 5 stappen van de meldcode huiselijk geweld in principe ook worden gevolgd. Zie ook de lijst met telefoonnummers en de Signalenkaart Dierenmishandeling.”

Cliënten van Cholly hebben vaak een (klein) huisdier of meerdere. Huisdieren kunnen prikkel tot gesprek zijn en zijn vaak ook afleiding voor troost of aandacht. Ander gedrag door cliënt t.a.v. het eigen huisdier zou een signaal kunnen zijn.